

Трэнінг для ўдзельнікаў праекту „DEMO” (Беларусь – Польшча) Майстар-клас журналіста і аніматара

Фонд Новыя Медыі – Моладзевая Акцыя Мультымедыяў, пры падтрымцы МЗС РП

Мэты трэнінгу:

Удзельнікі

- ўсвядомяць значнасьць выяўленьня ўласных меркаваньняў (прынцып „Маеш Выбар, Маеш Уплыў”),
- даведаюцца базавыя звесткі на тэму абшару культуры і яе функцыянаваньня ў Польшчы і Беларусі,
- усвядомяць ролю журналіста і ўдасканалюць свае журналісцкія навыкі,
- задумаюцца над роляй трэнера-аніматара і паглыбляць свае веды ў гэтым абшары,
- падрыхтуюць сцэнар трэнінгу на тэму навучаньня журналістыкі,
- падрыхтуюць выданьне электроннай газэты (мультымы).

Колькасьць асобаў: 10

Месца і ўмовы працы:

Дзень I – III – пакой з вокнамі, у якім можна паставіць крэслы колам.

Патрэбныя матэрыялы: праектар, фліпчарт, маркеры, асадкі, нажніцы, наlepныя карткі, каляровыя і белыя аркушы паперы А4, клей, малярская стужка, белыя наlepкі, пасьціты, культурніцкія часопісы.

Матэрыялы курсы: Фотаздымкі для інтэграцыі, **фліпчарт з выпісанымі мэтамі семінару, карткі з нумарамі 1-2, Фліпчарт з ключавымі фразамі/паняткамі, фліпчарт з „самымі вялікімі грахамі” тэкстаў журналіста, прыклады рэцэнзіяў для абмеркаваньня ў групе, складанка з нарэзкамі, на якіх распісаныя элементы структуры рэцэнзіі, карткі з постацьцямі на дзвюх мовах, прыклады “штампавых канструкцыяў”, тэарэтычная класіфікацыя анімацыі й асаблівасьцяў трэнера, каляровыя карткі – па 10 штук чатырох колераў.**

ДЗЕНЬ I

гадзіна	Тэма	Дзеянне	Мэта	Што патрэбна	Час (хв.)
9:00	Уводзіны	Прывітаньне, трэнер прадстаўляе сябе групе – журналісткі і трэнерскі досвед, чым займаецца...	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Уводзіны да трэнінгу; ✓ Знаёмства вядоўцаў і ўдзельнікаў; ✓ Інтэграцыя ўдзельнікаў; ✓ Усталяваньне супольных правілаў працы падчас трэнінгу; 	Фліпчарт, маркеры, налесткі для напісаньня імянаў, пасьціты, фотаздымкі для інтэграцыі, фліпчарт з мэтамі трэнінгу	10
		Знаёмства ўдзельнікаў: Пасярод пакоя ляжаць фотаздымкі. Кожны з удзельнікаў мусіць выбраць нейкае адно фота, якое адлюстроўвае ягоны настрой альбо думкі на дадзены момант. Пасьля кожны прадстаўляецца групе, называючы сваё імя, прычыну свайго ўдзелу ў семінары і выбару адпаведнага фотаздымку. Потым кожны маладзён налесткай клеіць сваё імя на кашульцы.			15
		Прадстаўленьне мэтай трэнінгу , пагадзіннага пляну трохдзённага семінару. Чаканьні/Патрэбы Удзельнікаў просяць на фліпчарце налесткі свае чаканьні і спадзяваньні ад семінару. Удзельнікі разважаюць і каментуюць мэты трэнінгу.			10
		Кантракт – удзельнікі выпісваюць на дошцы свае прапановы наконт правілаў і рэгламенту працы. Пасьля ўзгадненьня з удзельнікамі, правілы на фліпчарце вешаюцца на сьцену.			

	<p>культура Польшчы і Беларусі – супольнае акрэсьленьне панятку “культура”.</p>	<p>групы трэнер выбірае колькасьць этапаў: I + II, ці адразу III.</p> <p>Этап I. Трэнер дзеліць маладзёнаў на міжнародныя пары. У парах кожны ўдзельнік павінен распавесці напарніку, як разумее панятак “культура” і адначасова раскажаць аб 3 сімвалах культуры сваёй краіны / чым варта пахваліцца (Час – 15 хв).</p>	<p>вызначэньне ўдзельнікамі праекту панятку “культура”;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Узаемнае пазнаваньне культуры суседніх краінаў; ✓ Уводзіны ў працу над супольнай э- 	<p>нумарамі 1-2, Фліпчарты, маркеры</p>	<p>55</p>
		<p>Этап II. Дзелім удзельнікаў на 4 пяцісабовыя групы.</p> <p>Заданьне: Паспрабуйце паразмаўляць у групах аб тым, што вы даведаліся аб культуры Польшчы/Беларусі. Магчыма, штосьці даведаліся пра культуру сваёй краіны? Пасьля паспрабуйце на фліпчартах запісаць/намалюваць мапу паняцьцяў, якія спалучаюць абедзьве культуры. (Час – 15 хв.)</p> <p>Далей абмяркоўваюцца эфэкты працы на ўзроўні цэлай групы. (Час – 25 хв.) Усё запісваецца на фліпчарце і вешаецца на сьцену.</p> <p>ЖУРНАЛІСТ ГЭТА</p> <p>Этап III. Удзельнікі дзеляцца на 4 пяцісабовыя групы.</p> <p>Заданьне: Паспрабуйце у групах паразмаўляць аб тым, чым ёсьць “журналістыка”, як вы разумееце гэты панятак і паспрабуйце пералічыць 3 сімвалы журналіста сваёй краіны. Запішыце ўсё, што ў вас атрымаецца на фліпчарце. (Час – 15 хв.). Потым абмяркуйце вынікі працы з ўсёй групай. (Час – 25 хв). Вынікі натуем і вешаем на сьцену.</p>			
<p>10:45</p>		<p>Перапынак</p>			<p>15</p>
<p>11:00</p>	<p>Тэорыя журналістыкі – гатункі, жанры</p>	<p>У групах з папярэдняга практыкаваньня (4 групы па 5 асобаў) разважаем:</p> <ul style="list-style-type: none"> - якія гатункі журналістыкі мы ведаем? (2 групы) - асноўныя рысы кожнага зь іх? (2 групы) <p>У якасьці дапаможнага матэрыялу для падгрупаў на</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Задумваемся – зь якіх элемэнтаў складаецца выданьне; гатункі журналістыкі, 	<p>Фліпчарты, маркеры, Фліпчарт з ключавымі выразамі/</p>	<p>50</p>

		<p>сьцяне вісяць фліпчарты на тэму:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роля эмоцыяў у працэсе інфармаваньня; 2. Суб'ектыўнасьць/аб'ектыўнасьць у інфармаваньні; 3. Адчувальнасьць/яе адсутнасьць; 4. Адкрытасьць на невядомае/яе адсутнасьць; 5. Веды/хоббі; 6. Да каго кажа/піша – усе/эксперты/аматары; 7. Культура – шмат нішаў/кожны можа быць творцам (Час – 15 хв). Абмяркоўваем вынікі цэлай групай (Час – 25 хв.) Вынікі вешаем на сьценцы. Падсумаваньне: Чым розьняцца гатурнкі журналістыкі? <ul style="list-style-type: none"> - ньюс, - камэнтар, - інтэрв'ю, - рэпартаж, - рэцэнзія. <p>Эфект набытых ведаў мае праявіцца пры падрыхтоўцы супольнага выданьня ў трэці дзень трэнінгу.</p>	жанры	паняткамі	
		Энэрджайзер – „Хто каго пасьпеў абегчы”			10
12:00	Прылады працы журналіста ў кожным з гатункаў – ад інтуіцыі да прафэсійнасьці. На прыкладзе рэцэнзіі	<p>Міні-лекцыя. Малюем на фліпчарце: „Гатункі журналістыкі ў практыцы (на прыкладзе жанру рэцэнзіі)»</p> <p>Асноўны тэкст культурніцкага журналіста (рэцэнзія) складаецца з 3 элементаў:</p> <p>ІНФАРМАЦЫЯ, КРЫТЫЧНЫ АНАЛІЗ, АЦЭНКА.</p> <p>Далей разьвіваем паняткі.</p> <p>На II фліпчарце прадстаўляем „вялікія грахі” тэкстаў культурніцкага журналіста:</p> <ul style="list-style-type: none"> - абмежаваньне выключна да апісаньня адчуваньняў і перажываньняў; - эмоцыі, якія важнейшыя за прадмет журналісцкага апісаньня; - агульныя фармулёўкі, якія апісваюць аб'ект рэцэнзіі ў катэгорыях тыпу “добры-кепскі”, “цікавы-нудны”; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Прэзентацыя рысаў добра напісанага культурніцкага тэксту; ✓ Прадстаўленьне найбольшых хібаў культурніцкіх тэкстаў; ✓ Увасабленьне ў ролю культурніцкага журналіста і падрыхтоўка міні-рэцэнзіі. 	Фліпчарт з „самымі вялікімі грахамі” тэкстаў культурніцкага журналіста, прыклады рэцэнзіяў, аркушы А4.	60

		<p>- паверхневыя і выпадковыя ацэнкі; - адсутнасць ясных і вострых, але падмацаваных аргументамі меркаванняў; - разьдзьмутае апісаньне й мінімум крытычнага аналізу і ацэнкі; - выкарыстаньне штампавых канструкцыяў.</p> <p>(Час – 15 хвілін) Практыкаваньне 1 (з прыкладамі рэцэнзіяў) Дзелім удзельнікаў на пары (пажадана міжнародныя) альбо 5-асабовыя групы. Кожны з удзельнікаў атрымлівае і чытае тры прыклады рэальных рэцэнзіяў. Заданьне палягае ў тым, каб высветліць, ці прысутнічае ў рэцэнзіях элемент крытычнага аналізу і ацэнкі, ці, наадварот, журналісцкі тэкст здамінаваны інфармацыйнасьцю і звычайным пераказам. (Час – 10 хвілінаў). Зьбіраем эфэкты працы падгрупаў і робім падсумаваньне. (Час – 10 хв.) Практыкаваньне 2 – дзелім удзельнікаў на пары (міжнародныя альбо нацыянальныя). Кожная асоба ў пары рыхтуе расповяд на тэму якой-небудзь кніжкі/фільму/спектаклю/кружэлкі, які павінен складацца зь НЕКАЛЬКІХ частак:</p> <p style="text-align: center;">ІНФАРМАЦЫЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • інфармацыйнай - утрымлівае прозьвішчы актораў, рэжысэра і т.п. • гатунак (камедыя, драма і т.п.); <p style="text-align: center;">КРЫТЫЧНЫ АНАЛІЗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • добрыя бакі культурніцкага твору (што спадабалася); • кепскія бакі; • pointy – адзін сказ, які перадае ўсю істоту культурнага твору. <p style="text-align: center;">АЦЭНКА</p> <p>Падчас размоваў у парах, калі рэцэнзент распавядае, а журналіст дапытваецца, удзельнікі замяняюцца ралямі.</p>			
--	--	---	--	--	--

		Трэнэр просіць, каб удзельнікі працягнулі свае размовы падчас абедзенага перапынку з мэтай падрыхтоўкі дастатковай колькасці матэрыялу для тэкста рэцэнзіі. Дазваляецца зазірнуць у Сеціва і пашукаць дадатковую інфармацыю. (Час – 35 хвілін, да абедзенага перапынку)			
13:00		Перапынак на абед			60
14:00		Энэрджайзер – „Да мяне прыехала цёця з Амэрыкі“. Трэнэр кажа да асобы, якая сядзіць па левым баку: „Да мяне прыехала цёця з Амэрыкі“. Асоба па левым баку запытваецца: „і што?“ Трэнэр адказвае, напрыклад: „Прыезла млынак да кавы“. Вядоўца пачынае выконваць рух мяленьня кавы. Суразмоўца трэнера таксама зьвяртаецца да асобы па левым баку ад яе і кажа: - Прыехала да мяне цёця з Амэрыкі. - І што? Прыезла мне млынак да кавы. - Пачынае паказваць адпаведны рух... І так далей па коле... Калі чарга вяртаецца да трэнера, той ізноў зьвяртаецца да асобы па левым баку: - Прыехала да мяне цёця з Амэрыкі. - І што? - Прывезла нажніцы. - і паказвае жэстам пальцаў рух нажніцаў, але не спыняючы руху „млынка да кавы“. Не пакідаючы старых рухаў, група паволі дадае новыя і т.д...			10
14:10	Праца над тэкстамі, прылады, праца над тэкставым стылем	Дыскусія – як вы пачуваліся ў ролі журналіста ды інфарматара, які распавядае інфармацыю для рэцэнзіі? Чаго вам не хапала падчас збору інфармацыі? Ці патрабуецца яшчэ часу, каб паразмаўляць у парах? (Час – 10 хв.) Практыкаваньне 3 – Зьмест рэцэнзіі – упарадкаваньне паняткаў і апісаньняў. ІНФАРМАЦЫЯ/КРЫТЫЧНЫ АНАЛІЗ/АЦЭНКА Удзельнікі працуюць у групах, па два чалавека.	✓ Паглыбленьне ведаў на тэму структурнай пабудовы тэкстаў; ✓ Праца над тэкстам рэцэнзіі	Складанка з выразамі катэгорыяў “інфармацыя”, “крытычны аналіз”, “ацэнка”	115

		<p>Маладзёны атрымліваюць складанку з кавалкамі паперы, на якіх напісаныя паняцьці трох тыпаў: інфармацыя, крытычны аналіз і ацэнка. Заданьне палягае ў тым, каб знайсці да кожнай канструкцыі тыпу “інфармацыя” адпаведныя па сэнсу паняцьці з катэгорыяў “крытычны аналіз” і “ацэнка”. Шукаючы адпаведнікаў, маладзёны таксама мусяць паралельна падумаць над тым, чаго, магчыма, не хапае сярод нарэзаных паняцьцяў і на што варта звярнуць асаблівую ўвагу. Напрыканцы ўся група правярае, якія хто падобраў адпаведнікі.</p> <p>(Час – 40 хвілін)</p> <p>Пасьля гэтага ўдзельнікі маюць час на тое, каб падзяліцца на падгрупы і пачаць уступна абмяроўваць сваю рэдакцыю і стварэньне мультымы. (15 хвілінаў)</p> <p>На падставе дыскусіі кожны маладзён мае напісаць на 20 сказаў міні-тэкст на тэму летніка. Кожны працуе індывідуальна. (Час – 60 хвілінаў)</p>			
16:05	Праца над тэкстам - падсумаваньне	<p>Запытваемся ўдзельнікаў – на якім этапе знаходзіцца праца над тэкстам? Запрашаем, каб маладзёны селі ў парах і прачыталі адзін аднаму тэксты, выказаўшы нейкі feed-back.</p> <p>Міні лекцыя са зваротнай інфармацыяй – аб чым варта памятаць, робячы ацэнку?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Узважвайце свае словы. 2. Будзьце канструктыўнымі. 3. Дайце атрымальнікам зваротнай сувязі права вырашаць, што з гэтым feed-backам рабіць. 4. Не забывайце, што вашым намерам павінна быць дапамога, а не выстаўленьне адзнак. 5. Будзьце настолькі канкрэтнымі, наколькі гэта толькі магчыма. 6. Карыстайся канструкцыямі тыпу: „Я бачыў...”, „я чуў...”, „мне падаецца, што...”, „Калі ты зрабіў..., я падумаў/адчуў, што...”. 7. Будзьце шчырымі ў сваіх каментарых. 			40

		<p>(Час 25 хвілін)</p> <p>Практикаваньне 4: Дзелім удзельнікаў на пары. У дваасабовых падгрупах удзельнікі павінны выслухаць тэксты напарнікаў і даць зваротную інфармацыю, каментуючы пачутыя рэцэнзіі. Усе ацэнкі павінны насіць канструктыўны характар: пазітыўныя факты + выклікі, якія стаяць перад аўтарамі тэкстамі (што можна ці варта было б змяніць, дадаць?).</p> <p>Пасьля зваротнай сувязі з абодвух бакоў, ахвочыя ўдзельнікі могуць распавесці ў парах ці цэлай групе, як сябе пачувалі ў такога кшталту камунікацыі.</p> <p>(Час – 15 хвілін)</p>			
--	--	--	--	--	--

16:45	<p>Ацэнаныя меркаваньні – важны элемент амаль кожнага журналісцкага тэксту</p>	<p>Уступ – вяртаемся да фліпчарта з выпісанымі хібамі журналіста. Там ёсьць пункт аб адсутнасьці ясных, можа вострых, але падмацаваных аргументамі меркаваньняў. Практыкаваньне 5 – кожны з удзельнікаў атрымлівае прыклады канкрэтных артыкулаў і шукае ў зьмесьце адназначных ацэнак і выразных меркаваньняў. Дэбаты. Пасьля практыкаваньня 5 маладзёны маюць абмеркаваць этычны аспект працы журналіста. Усе ўвагі натуюцца на фліпчарце – якімі рысамі павінен валодаць журналіст? (Час – 30 хв.)</p>	<p>✓ Знаёмства з рознага кшталту ацэнкамі ў тэксьце.</p>	<p>Прыклады рэальных тэкстаў.</p>	30
-------	---	--	--	-----------------------------------	----

17:15	Падсумаваньне дня	<p>Падсумаваньне 1 дня семінару (кароткае прыгаданьне таго, што адбылося), група адказвае па чарзе на пытаньне – што для цябе сёньня было найбольш пазнавальным і важным?</p> <p>Удзельнікі атрымліваюць інфармацыю, калі пачынаюцца заняткі наступнага дня і як выглядае прыблізны плян трэнінгу.</p>	✓ Падсумаваньне першага дня семінару.		45
18:00		Канец 1 дня семінару			

ДЗЕНЬ II

гадзіна	Тэма	Дзеянне	Мэта	Матэрыялы/ Увагі	Час (хв.)
9:00	Уводзіны	<p>Прыгаданьне папярэдняга дня + інфармацыя аб тым, што будзе адбывацца гэтага дня. Прыгаданьне кантракту. Пытаньні – ці хтосьці хацеў бы штосьці дадаць? Пытаньне да ўдзельнікаў: якім сябе адчуваеш сьняданкам? (Напрыклад, смажаным яйкам, кавай і т.д.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Уводзіны ў другі дзень семінару; 	<p>Фліпчарт з мэтамі</p>	10
		<p>Энэрджайзер – „Няхай заменяцца месцамі тыя, хто...”</p>			10
9:20	<p>Хто такі трэнер\аніматар, якія рысы яго вызначаюць?</p>	<p>Практыкаваньне 6 – Дзелім удзельнікаў на 5-асабовыя групы. Заданьне для кожнай групы: Выразіць у некалькіх сказах сваё ўяўленьне пра аніматара і трэнера, а таксама намаляваць і прадставіць вобраз ідэальнага трэнера. Група дае feed-back і дзеліцца тым, што для ўдзельнікаў было выклікам, а што не. Час на дыскусію. (Час - 30 хв.) Практыкаваньне 7 – Разам вызначаем этапы ўласьцівыя кожнаму трэнігу. Запісваем на дошцы. Дзелім удзельнікаў на 5-асабовыя групы ў складзе, адрозным ад папярэдняга практыкаваньня. Заданьне: Папярэдне падрыхтаваўшыся, правесьці па распрацаванай толькі што схэме трэнінг на тэму «Што такое ньюс\рэцэнзія» (на выбар). Група рыхтуе свой трэнінг. (Час – 30 хвілінаў) Зьбіраем зваротную інфармацыю ад удзельнікаў, запытаючыся: што для вас было цяжкім? Што атрымалася, а што не? Як група ўспрыняла пазітыўную рэцэнзію кожнага з удзельнікаў? Падсумоўваем (Час – 30 хвілін).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Паглыбленае вывучэньне ролі і ўласьцівасьцяў трэнера\аніматара; ✓ Практычнае вывучэньне сцэнару трэнігу і ролі трэнера; 	<p>Каляровыя карткі чатырох колераў па 10 штук кожнага колеру</p>	90

10:50		Перапынак			15
11:15	Практычная спроба рэалізацыі міні-трэнігу на журналіцкую тэму	Прадстаўленьне групамі сцэнару свайго міні-трэнігу на тэму журналістыкі. Пасьля кожнай прэзэнтацыі абдываецца актыўнае абмеркаваньне – што група адчувала, падчас «трэнінгу», што зразумела, што адчуваў трэнер. (Час – 60 хв.)	✓ Роля трэнера і пабудова сцэнару трэнінгу, спроба вядзеньня трэнінгу;	Фліпчарт, маркер, каряровыя аркушыкі	60
12:15		Энэрджайзер – Паказ зьвяроў			10
12:25	Практычная спроба рэалізацыі міні-трэнігу на журналіцкую тэму (працяг)	Прадстаўленьне групамі сцэнару свайго міні-трэнігу на тэму журналістыкі. Пасьля кожнай прэзэнтацыі абдываецца актыўнае абмеркаваньне – што група адчувала, падчас «трэнінгу», што зразумела, што адчуваў трэнер. (Час – 35 хв.)	✓ Паказаньне складанасьцяў і памылак пры падрыхтоўцы і правядзеньні трэнінгу, якасьці неабходных аніматару;	Прыклады трэнінгаў	35
13:00		Перапынак на абед			60
14:00	Праца індывідуальна – журналіст-аніматар рыхтуе сцэнар трэнігу на тэму падставаў журналістыкі	Мэта – навучыцца выкарыстоўваць на практыцы нефармальныя мэтады навучаньня, навучыцца вучыць падставам журналістыкі, напрыклад, у школах	✓ Праца індывідуальная пад апекай трэнера;		180
17:00	Падсумаваньне працы па-за групай	Прадстаўленьне кожным свайго сцэнару, абмеркаваньне. Пытаньне – ці кожны з вас можа быць аніматарам і чаму? Адказы пішам на фліпчарце – дыскутуем. Дзелімся ўражаньнямі. Пытаньне – ці такая формула Вам адпавядае і ці хацелі бы штосьці зьмяніць ці паглыбіць?	✓ Падсумаваньне працы па-за групай, размова пра нефармальныя мэтады навучаньня;	Фліпчарт, маркер	30

17:30	Падсумаваньне	<p>Падсумаваньне другога дня семінару (коратка прыгадваем, што адбывалася) удзельнікі па коле кажуць, што для іх было самым важным гэтага дня.</p> <p>Інфармуем маладзёнаў аб тым, калі пачынаюцца заняткі наступнага дня і які будзе плян.</p>	✓ Падсумаваньне другога дня семінару		30
		Канец II для семінару			

ДЗЕНЬ III

гадзіна	Тэма	Дзеянне	Мэта	Што патрэбна	Час (хв.)
9:00	Уводзіны	Прыгадваем папярэдні дзень і спыняемся на тым, што будзе адбывацца гэтага дня. Прыгадваем кантракт. Пытаньне – ці хтосьці хацеў бы штосьці дадаць да рэгламенту працы? Пытаньне да ўдзельнікаў: „Залатая рыбка“: Пералічы 3 мары, якія ты бы папрасіў у залатой рыбкі на дадзены момант.	✓ Уводзіны ў другі дзень семінару;	Фліпчарт з мэтамі	10
9:10		Энэрджайзер – „Саламяны азарт“			10
9:20	Трэнінг – з чаго складаецца рэдакцыя выданьня?	Дыскусія – Якія функцыі і адзездзелы маюць быць у кожнай рэдакцыі? Чым яны розняцца? Ідэі запісваем на дошцы. (Час – 40 хвілінаў)	✓ Вызначэньне складу рэдакцыі	Фліпчарт, маркеры	40
10:00	Праца над праектам супольнага праекту – электроннай мультымэдыйнай газеты мультымы	Практыкаваньне 8 – Дзелім удзельнікаў на групы па 2 асобы і супольна вызначаем «адзездзелы». Кожная зь іх атрымлівае заданьне падрыхтаваць прапанову тэксту для супольнага выданьня пра летнік. Удзельнікі павінны паразмаўляць між сабой і абмеркаваць, што зьяўляецца моцным бокам выданьня, і якія перад імі стаяць выклікі. (Час – 20 хв.) Наступныя падгрупы прадстаўляюць эфекты сваёй працы (Час – 20 хв.) Пытаньне – які можа быць газета, якую мусіць стварыць група? Практыкаваньне 9 – Працуем у тых жа самых групах над зарысам тэксту. Перад гэтым даем адказы на пытаньні: мэта – навошта? да каго – мэтавая аўдыторыя? рэсурсы – моцныя і слабыя бакі, кантакты, здольнасьці, чым варта хваліцца? падрыхтоўка і выкананьне – як? (Час – 30 хвілін)	✓ Падрыхтоўка стварэньня супольнага праекту – электроннай мультымэдыйнай газеты мультымы; ✓ Працы над праектам стварэньня э-газеты;	Праца журналіста ў рэдакцыі;	100

		Наступныя падгрупы прадстаўляюць эфекты сваёй працы. (Час – 30 хв.)			
11:50		Энэрджайзер „Кот міністра зьяўляецца...”			10
12:00	Індывідуальная праца над тэкстамі для будучага супольнага выдання	Працяг працы над тэкстамі. Належыць вылучыць 4 этапы (карыстаемца раней запісанымі выразамі) 1) мэты - 2) рэсурсы - 3) Мэтавая група – выбар каналу данясеньня: да каго і пры дапамозе чаго. 4) падрыхтоўка і выкананьне - (Час – 60 хвілін)	✓ Падрыхтоўка асноваў тэкстаў для выдання;	Фліпчарт, маркеры, нататнікі, дыктафоны, фотаапараты	60
13:00		Перапынак на абед			60
14:00		Энэрджайзер – „У ваду, на бераг”			10
14:10	Плянаваньне нумару электроннай газэты	Ствараецца шкід з матэрыялаў ды ідэяў – вызначаецца чарговасьць тэкстаў, зьбіраюцца ідэі, рэалізуюцца заданьні. (Час - 115 хвілін)	✓ Працы над падрыхтоўкай газэты	Фліпчарт, маркер	115
16:15	Графіка, складаньне газэты	Стварэньне на базе макетаў праекту МАМ нумару супольнага выдання (мультимы) паводле раней складзенага пляну. (Час 45 хв) Падсумаваньне трэцяга дня і ўсяго трохдзённага семінару (караценькае прыгадваць тое, што адбывалася). Просім, каб удзельнікі сталі насупраць тых фліпчартаў, на якіх напісаныя самыя важныя для іх інфармацыі (тыя, якія болей за ўсё запалі ў памяць). Па чарзе кожны з удзельнікаў распавядае, зь якой думкай сканчвае семінар. Трэнер суадносіць выказаныя словы з чаканьнямі, якія група выказала падчас першага дня семінару. (Час – 30 хв)	✓ Стварэньне супольнай газэты паводле пляну і з гатовых тэкстаў. ✓ Падсумаваньне 3 дня трэнінгу		75
17:30		Канец III дня семінару			

